

Faptele apostolilor

1 ¹ În prima carte am vorbit, o, Teofile, despre toate cele pe care Iisus le-a săvârșit și le-a învățat de la început ² până în ziua când a fost luat la cer, după ce le-a dat porunci apostolilor pe care-i alesese prin Duhul Sfânt. ³ Lor li S-a înfățișat viu, după ce a pățimit, cu multe dovezi arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbindu-le despre Împărăția lui Dumnezeu. ⁴ Și, pe când mâncau împreună, le-a poruncit să nu se îndepărteze de Ierusalim, ci să aștepte „făgăduința Tatălui pe care ați auzit-o de la Mine: ⁵ căci Ioan a botezat cu apă, dar voi veți fi botezați cu Duh Sfânt nu mult după aceste zile”. ⁶ Și adunându-se, au prins a-L întreba: „Doamne, în timpul acesta vei restaura Împărăția lui Israel?” ⁷ El a grăit către ei: „Nu vă este dat vouă să cunoașteți anul și ceasul pe care Tatăl le-a hotărât prin voia Sa proprie; ⁸ dar, când Duhul Sfânt va veni peste voi, veți primi putere și veți fi martorii Mei în Ierusalim, în toată Iudeea și Samaria, până la capătul pământului.”

⁹ Și zicând acestea, pe când ei priveau, a fost ridicat și un nor L-a răpit din ochii lor. ¹⁰ Și, pe când ei își aținteau privirile spre cer, iar El Se ducea, iată, doi bărbați au stat lângă ei, în veșminte albe, ¹¹ zicând: „Galileenilor, de ce stați și vă uitați la cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, așa va și veni: în felul cum L-ați văzut voi mergând la cer.”

¹² Atunci s-au întors la Ierusalim de pe Muntele zis „al Măslinilor”, care este aproape de Ierusalim, cât un drum

ἔχον ὁδόν. ¹³ καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶον ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὁ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. ¹⁴ οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξίν καὶ Μαριὰμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὥσει ἑκατὸν εἴκοσι. ¹⁶ ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, ¹⁷ ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης. ¹⁸ οὗτος μὲν οὖν ἐκτίησατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας καὶ πρηνῆς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ, τοῦτ' ἔστιν χωρίον αἵματος. ²⁰ γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν·

γεννηθῆτω ἡ ἔπανλις αὐτοῦ ἔρημος

καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,

καί·

τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.

²¹ δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ²² ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἓνα τούτων. ²³ Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαββάν ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος, καὶ Μαθθίαν. ²⁴ καὶ προσευξάμενοι εἶπαν· σὺ κύριε καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἓνα ²⁵ λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. ²⁶ καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθθίαν καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

[îngăduit] de sabbat. ¹³ Și intrând, au urcat la catul de sus, unde stăteau Petru și Ioan și Iacob și Andrei și Filip și Toma, Bartolomeu și Matei, Iacob, [fiul] lui Alfeu, și Simon Zelotul, și Iuda, [fiul] lui Iacob. ¹⁴ Aceștia toți stăruiau într-un cuget rugându-se, împreună cu [câteva] femei și cu Maria, mama lui Iisus, și cu frații Lui.

¹⁵ Și, în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraților – numărul celor strânși laolaltă fiind cam de o sută douăzeci –, a zis: ¹⁶ „Fraților, trebuia să se împlinească Scriptura pe care Duhul Sfânt o grăise mai înainte prin gura lui David, despre Iuda, călăuza celor care L-au prins pe Iisus; ¹⁷ căci se număra printre noi și-i căzuseră sortii pentru slujirea aceasta. ¹⁸ El a dobândit un ogor din plata nedreptății și, căzând cu capul înainte, a plesnit la mijloc și toate măruntaiele i s-au vărsat. ¹⁹ Și s-a făcut cunoscut tuturor celor care locuiesc la Ierusalim, așa încât ogorul a fost numit, pe limba lor, Hacheldamach, care înseamnă „Câmpul sângelui”. ²⁰ Căci este scris în Cartea Psalmilor:

*Să ajungă sălașul lui pustiu
și să nu mai fie niciun locuitor într-însul.*

Și
Slujba s-o ia altcineva.

²¹ Așadar trebuie ca, dintre [acești] bărbați care au umblat cu noi tot timpul cât Domnul Iisus a petrecut la noi – ²² începând de la botezul lui Ioan până în ziua în care a fost înălțat de la noi –, unul dintre ei să fie împreună cu noi martor al învierii Sale.” ²³ Și au pus doi, pe Iosif, numit Barsabba, zis „Iustus”, și pe Matia. ²⁴ Rugându-se, au zis: „Tu, Doamne, cunoscător al inimilor tuturor, arată-l pe cine l-ai ales dintre aceștia doi ²⁵ ca să ia locul acestei slujiri și al apostoliei de la care s-a abătut Iuda ca să meargă spre locul ce i se cuvenea.” ²⁶ Li s-au dat sortii, iar sorțul câștigător i-a căzut lui Matia; și a fost socotit laolaltă cu cei unsprezece apostoli.

2¹ Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. ²καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὐ ἦσαν καθήμενοι ³καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὡσεὶ πυρὸς καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, ⁴καὶ ἐπλήσθησαν πάντες πνεύματος ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς. ⁵ Ἦσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντός ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ⁶ γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ⁷ ἐξίσταντο δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες· οὐχ ἰδοῦ ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; ⁸ καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἧ ἐγεννήθημεν; ⁹ Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, ¹⁰ Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, ¹¹ Ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, Κρητῆς καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ¹² ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· τί θέλει τοῦτο εἶναι; ¹³ ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν.

¹⁴ Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς· ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνῶπισασθε τὰ ῥήματά μου. ¹⁵ οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, ¹⁶ ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ·

¹⁷ καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός,
ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα,
καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν
καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται

καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται·

¹⁸ καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις

ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,

2¹ Și când s-a împlinit Cincizecimea erau cu toții, împreună, în același loc. 2 Și a fost dintr-odată un vuiet din cer ca și cum ar fi trecut un vânt puternic și a umplut întreaga casă unde ședea; 3 și li s-au arătat limbi ca de foc, împărțite, și [câte o limbă] s-a așezat pe fiecare dintre ei; 4 și toți s-au umplut de Duh Sfânt și au început să vorbească în diferite limbi, după cum Duhul îi făcea să profetizeze. 5 În Ierusalim locuiau iudei, [precum și] bărbați pioși din toate neamurile de sub cer. 6 Când s-a ivit glasul acesta, mulțimea s-a adunat și s-a tulburat, căci fiecare îi auzea în propria sa limbă pe cei care le vorbeau. 7 Și erau buimăciți și se mirau zicând: „Oare toți aceștia care vorbesc nu sunt galileenii?” 8 Cum de noi auzim, fiecare, în limba proprie, în care ne-am născut? 9 Parți, mezi, elamiți și cei care locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea și Capadocia, în Pont și Asia, 10 în Frigia și Pamfalia, în Egipt și în părțile Libiei de lângă Cyrene, și călătorii romani, 11 iudei și prozeliți, cretani și arabi – îi auzim în limbile noastre pe cei care vorbesc despre minunile lui Dumnezeu.” 12 Toți erau buimăciți și nedumeriți, zicându-și unul altuia: „Ce înseamnă aceasta?” 13 Alții, bătându-și joc, spuneau că sunt plini de must.

14 Stând în picioare Petru, împreună cu cei unsprezece, și-a înălțat glasul și le-a răspuns: „Bărbați iudei și voi toți cei care locuiți în Ierusalim, fie-vă cunoscut acest lucru și luați aminte la cuvintele mele – 15 aceștia nu sunt beți, cum presupuneți voi, căci este abia ceasul al treilea din zi, 16 ci aceasta este ce s-a spus prin profetul Ioel:

17 *Așa va fi în zilele de pe urmă, zice Dumnezeu:*

voi turna din Duhul Meu peste tot trupul,

și vor profeți fiii voștri și fiicele voastre,

și tinerii voștri vor vedea vedenii

și bătrânii voștri vor visa vise

18 *și chiar asupra robilor Mei și asupra roabelor Mele*

în zilele acelea

voi revărsa din Duhul Meu